

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11.06.1993, sp. zn. 5 To 29/93, ECLI:CZ:VSPH:1993:5.TO.29.1993.1

Číslo: 49/1993

Právní věta: Jestliže byly v přípravném řízení provedeny řádně všechny důkazy důležité pro objasnění věci, nelze věc vrátit podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. prokurátorovi k došetření proto, že mezi důležitými důkazy jsou podstatné rozpory neodstranitelné provedením dalších důkazů. V takovém případě je povinností soudu nařídít hlavní líčení, shromážděné důkazy provést a na základě jejich hodnocení podle § 2 odst. 6 tr. ř. věc sám rozhodnout.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 11.06.1993

Spisová značka: 5 To 29/93

Číslo rozhodnutí: 49

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Vrácení věci prokurátorovi k došetření

Předpisy: 99/1963 Sb. § 2 odst. 6
§ 188 odst. 1 písm. e

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 49

Jestliže byly v přípravném řízení provedeny řádně všechny důkazy důležité pro objasnění věci, nelze věc vrátit podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. prokurátorovi k došetření proto, že mezi důležitými důkazy jsou podstatné rozpory neodstranitelné provedením dalších důkazů. V takovém případě je povinností soudu nařídít hlavní líčení, shromážděné důkazy provést a na základě jejich hodnocení podle § 2 odst. 6 tr. ř. věc sám rozhodnout.

(Usnesení Vrchního soudu v Praze z 11. června 1993 sp. zn. [5 To 29/93](#))

K stížnosti krajského prokurátora v Hradci Králové Vrchní soud v Praze zrušil usnesení Krajského soudu v Hradci Králové z 29. dubna 1993 sp. zn. 1 T 11/93 ve výroku, jímž byla věc vrácena prokurátorovi k došetření, a tomuto soudu přikázal, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením byla podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. při předběžném projednání obžaloby

vrácena prokurátorovi k došetření věc obviněného R. S. pro pokus trestného činu vraždy podle § 8 odst. 1 tr. zák., § 219 odst. 1 tr. zák. Toto rozhodnutí odůvodnil Krajský soud tím, že nebyly provedeny důkazy nutné pro odstranění podstatných rozporů ve výpovědích obviněného R. S. a poškozeného P. K. Podle Krajského soudu těmito důkazy jsou vyšetřovací pokus nebo rekonstrukce na místě činu za přítomnosti znalce z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, fotodokumentace o těchto úkonech, doplnění znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, fotodokumentací nebo nákresem lokalizace ran na těle poškozeného, znalecký posudek psychologa ohledně poškozeného nebo alespoň zprávy ohledně osoby poškozeného, které by umožnily hodnotit jeho věrohodnost.

Kromě toho bylo napadeným usnesením rozhodnuto, že obviněný R. S. se ponechává ve vazbě z důvodů uvedených v § 67 písm. a), b) tr. ř.

Proti usnesení podal v zákonné lhůtě krajský prokurátor v Hradci Králové stížnost, v níž napadl výslovně jen rozhodnutí o vrácení věci prokurátorovi k došetření. Namítl, že doplnění důkazů, jak je požadováno Krajským soudem, je zčásti nadbytečné, protože ohledně rozhodných skutečností již byly provedeny důkazy v dostatečném rozsahu, a zčásti nereálné, protože pro provedení takových úkonů, jakými jsou vyšetřovací pokus či rekonstrukce, nejsou v dané věci podmínky. Proto krajský prokurátor navrhl, aby Vrchní soud zrušil napadené usnesení ve výroku o vrácení věci prokurátorovi k došetření a aby Krajskému soudu uložil o věci znovu jednat a rozhodnout.

Vrchní soud přezkoumal podle § 147 odst. 1, 2 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení, pokud jím bylo rozhodnuto o vrácení věci prokurátorovi k došetření, i řízení, které této části usnesení předcházelo, a shledal, že stížnost je důvodná.

K pokusu trestného činu, pro který byla na obviněného podána obžaloba, mělo dojít v rámci incidentu spočívajícího ve vzájemném fyzickém napadení obviněného a poškozeného za přítomnosti dalších osob, přičemž obviněný měl na poškozeného zaútočit loveckým nožem, jímž ho nejméně dvakrát zasáhl do hrudníku v úmyslu ho usmrtit. Důkazní situace v této věci se vyznačuje především závažnými rozpory ve výpovědích obviněného a poškozeného a dále neurčitostí a odlišnostmi ve výpovědích svědků z řad osob přítomných na místě při incidentu.

Přípravnému řízení nelze jako neúplnost při dokazování vytýkat, že by některý ze svědků incidentu nebyl vyslechnut nebo, že by výslech těchto svědků nebyl zaměřen na zjištění rozhodných skutečností. Se zřetelem k obsahu dosavadních výpovědí se nejeví reálným to, že by neurčitost či rozpory ve výpovědích byly odstranitelné opakováním výslechů.

Provedení vyšetřovacího pokusu, jak se o něm zmínil Krajský soud v napadeném usnesení, nepřichází v dané věci v úvahu. Vyšetřovací pokus totiž je úkon, jímž se ověřuje objektivní možnost nějaké skutečnosti, události nebo jevu za určitých podmínek, které jsou při tomto úkonu uměle obnoveny. Krajský soud ostatně ani nekonkretizoval, co by mělo být vyšetřovacím pokusem ověřeno. Z obsahu a smyslu napadeného usnesení, jak bylo Krajským soudem zdůvodněno, je zřejmé, že Krajský soud měl ve skutečnosti na mysli takový úkon, při kterém by obviněný i poškozený na místě samém předvedli, jak událost, která je předmětem trestního stíhání, proběhla. Provedení tohoto úkonu v posuzované věci však není nutné, protože podstata rozporů ve výpovědích obviněného a poškozeného je taková, že tyto rozpory nemohou být naznačeným úkonem odstraněny. Základem těchto rozporů je odlišné tvrzení obviněného a poškozeného o vnějších okolnostech jednání, které spočívalo v bodnutí poškozeného obviněným. Rozpor tu je v tom, zda k bodnutí došlo v rámci obrany obviněného proti útoku poškozeného, anebo zda bodnutí samo mělo charakter útočného aktu v situaci, kdy obviněný nebyl ohrožen útokem poškozeného. Tyto vnější okolnosti posuzovaného jednání nelze odstranit navrhaným úkonem, neboť obviněný ani poškozený nedokázali samotné bodnutí popsat tak, aby z toho vyplývala reálná možnost fyzického znázornění výpovědi. Např. obviněný uvedl, že rukou s

nožem se oháněl po poškozeném, který na něho útočil, že neregistroval, zda a kam ho zasáhl, že poškozený náhle padl na zem a že poté ho již nechal. Vzhledem k takto neurčité výpovědi nelze reálně očekávat, že by obviněný přesně ukázal, jak vedl rány nožem, kam směřovaly, kde zasáhly tělo poškozeného apod. Poškozený uvedl, že si nepamatuje, v jaké poloze ve vztahu k obviněnému byl v okamžiku bodnutí. Není proto reálně, že by poškozený dokázal přesně ukázat, jak byly rány nožem vedeny.

Výhrady Krajského soudu proti znaleckému posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, jsou neopodstatněné. Znalec v posudku dostatečně přesně, konkrétně a podrobně popsal zranění poškozeného, jeho rozsah i závažnost, umístění jednotlivých ran, mechanismus jejich vzniku co do charakteru nástroje, jímž byly rány způsobeny, atd. Fotodokumentace či nákres zasažených míst na těle poškozeného jsou nadbytečné, protože umístění ran na těle poškozeného je jasně popsáno slovně ve znaleckém posudku. Pokud by měl Krajský soud v tomto ohledu přesto nějaké pochybnosti, lze je odstranit výsledkem znalce v hlavním líčení. Doplnění znaleckého posudku vrácením věci prokurátorovi k došetření však nutné není.

Požadavek Krajského soudu na zhodnocení tělesných proporcí obviněného a poškozeného za účelem objasnění otázky, kdo z nich měl fyzickou převahu, je dalším nadbytečným požadavkem. Z té části znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, v níž se znalec zabýval stupněm ovlivnění obviněného i poškozeného alkoholem, vyplývají mimo jiné i konkrétní údaje o výšce a váze obviněného a poškozeného. Není proto třeba vést v tomto ohledu nějaké další dokazování.

Za situace, kdy mezi výpovědí obviněného a poškozeného jsou podstatné rozpory, není neopodstatněná úvaha Krajského soudu, že pro hodnocení výpovědi poškozeného jsou významné důkazy charakterizující jeho osobu. Tyto důkazy však může snadno opatřit Krajský soud v rámci přípravy hlavního líčení, neboť jde jen o opatření listinných důkazů (např. rejstřík trestů, případně trestní spisy o předchozích odsouzeních, zpráva zaměstnavatele o chování a povahových vlastnostech poškozeného, obdobná zpráva od orgánu místní správy z místa bydliště poškozeného apod.). Znalecký posudek z oboru psychologie není nutný, protože žádné konkrétní poznatky o osobě poškozeného neukazují na to, že by byla nějak dotčena schopnost poškozeného jako svědka správně vnímat nebo vypovídat.

Z uvedeného je zřejmé, že rozpory, které v důkazech přetrvávají po provedení přípravného řízení, nelze odstranit tím, že by přípravné řízení bylo v nějaké podstatné míře doplněno dalšími důkazy. Za této situace je rozhodnutí o vině závislé na výsledcích dokazování v hlavním líčení a na tom, jak bude soud v rámci postupu podle § 2 odst. 6 tr. ř. hodnotit provedené důkazy.

Vrchní soud proto z podnětu stížnosti krajského prokurátora zrušil napadené usnesení ve výroku o vrácení věci prokurátorovi k došetření a uložil Krajskému soudu, aby o věci znovu jednal a rozhodl.